

III

Un any més tard de la venda del negoci pairal, Elena Balereny trencava la prometença que s'havia fet de no acostar-se mai més al lloc on el seu pare havia instal·lat les destil·leries.

Era un bell dia d'abril i ja magejava. El sol batia les serrallades del Cadí imponent i l'aire, encara fred, portava la sentor de les pinedes com una prematura ofrena de la primavera que s'acostava.

A l'hostal del Noi Trobat fou rebuda d'una manera entusiasta i afalagadora per l'hostaler. Elena sentia una estranya frisança per conèixer la situació de la indústria que un dia fou seva i l'hostaler es prestà de bon gust a fer-li'n una extensa explicació.

—Si ara veiés la senyoreta Elena les instal·lacions muntades pel seu pare no les coneixeria.

—Tant han millorat?

—Ja ho crec, — continuà l'hostaler; — el nou propietari, un jove ja fet, actiu i desembarassat, adquirí ben prompte els boscos de Rocarol i els de can Farrés de Dalt i els de l'altra banda del coll del Tarat. Instal·là tot seguit unes vagonetes que van per l'aire per al transport de fusta i aprofità el salt del Molí de Roca per a fer llum i força, amb la qual marxa un petit tren elèctric que va fins a Castellar d'En Huc. Amb això, donà feina a molta gent, establí una colònia i hom diu si amb el temps no hi neixerà un poble i tot. Té empenta aquest senyor, cregueu que té empenta. Vós ja el deveu conèixer.

—No—replicà Elena,—la venda és féu per mitjà d'un Banc el qual no va dir-me mai el nom del comprador. Sé únicament que la compra fou ordenada des d'una ciutat dels Estats Units Nova Orleans, em sembla.

—Doncs avui tindreu ocasió de conèixer-lo, perquè vindrà a dinar ací. Té l'auto espatllat i ens ha fet avisar que vindria. Molts en vinguessin d'hostes com aquest!... Té un posat silenciós, més aviat ferreny, però és generós i mai no es queixa. I a fe que deu estar acostumat a altres tractes més fins que no els que ací podem oferir-li. Seieu, senyoreta Elena, mentre vaig a prevenir a la cuina la vostra arribada.

IV

A l'entrada de l'hostal, sota els troncs entortolligats d'una parra que tot just borronava, Elena seguia les seves reflexions.

Li dolia tot allò que l'hostaler acabava d'innovar-li. L'enutjava aquella prosperitat que una mà aliena, estrangera i tot, havia portat a l'antiga explotació dels seus pares. Ella també ho hauria pogut fer si hagués tingut diners. Coratge i activitat no li mancaven. Ho hauria fet tan bé, almenys, com aquell estrangerot que tenia diners i potser no gran cosa més que diners. El menyspreava d'antuvi, sense conèixer-lo, perquè se'l figurava petulant i fatxenda com tots els bussinesmen d'aquella Amèrica daurada i eixuta d'ideals...

—Senyoreta Elena... — la interrompé una veu desconeguda.

Davant seu hi havia un home alt i bru, colrat per la intempèrie, de faccions rectes i dures, animades només per uns ulls benèvolos i manyacs.

Elena s'aixecà sobtada per estranyes recordances. Aquella veu, sobretot aquell esguard, la ferien en un reconet amagat de la seva ànima, un reconet que durant una pila d'anys ningú ni ella mateixa, no havia gosat burxar.

—Sóc Ernest — seguí la veu. — Ernest! Com podia ésser? Qui havia llançat al vent aquell nom? Qui podia somoure d'aquella manera una pila de records amuntegats en la prestatgeria més pregona de la seva memòria?...

—Ernest... — repetí ella sense adonar-se'n.

—Sí, Elena, — seguí el foraster. — Sóc Ernest, qui va allunyar-se de tu en l'hora més dolça de la seva joventesa, quan la tebior d'un bes teu havia perfumat la meua boca. Oh, Elena, perdona que hagí començat així la meua presentació. M'ha sobtat tant de tornar-te a veure de bell nou, que no he trobat

altres mot; per a presentar-me al teu davant. Ja sabia que un dia o altre havia de tornar-te a veure, però no em creia que fos avui ni en aquest lloc.

Elena s'estremí i allargà d'esma la seva mà al nou vingut. S'assegueren silenciosament i uns instants sols es sentí el batec de llurs cors.

—Elena, el teu pare m'obligà a anar a Amèrica. La meua mancança de fortuna m'impedia d'aspirar a tu. Ho comprendí bé i no em va fer gaire mal que el teu pare m'ho donés a comprendre, perquè tenia tota la confiança en mi mateix.

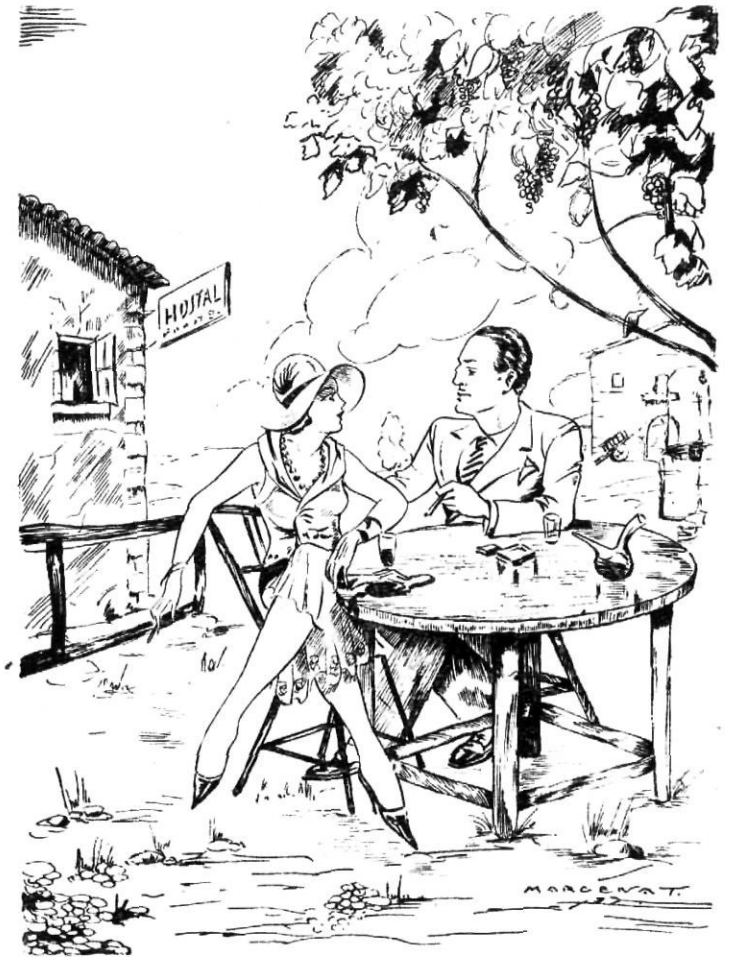
A Amèrica he hagut de lluitar molt. La terra aquella és bona per a fer diners, però cal treballar intensament per tal d'atènyer els primers. Després les dificultats s'alleugen i els diners van omplint les caixes dels homes coratjosos.

Però a mi no m'interessava sols fer diners — seguí Ernest. — D'Amèrica estant he seguit els teus passos. Vaig saber la mort del teu pare i coneguí, també, el teu lluitar constant per aguantar la casa i seguir l'explotació de la vostra indústria. Tu l'has salvada en més d'una ocasió. El teu esperit és fort i valent. Una punta orgullós, com el del teu pare. No t'enutgis, Elena, perquè t'ho diguí. Precisament aquesta punta d'orgull que jo et coneixia em privava d'acostar-me a tu quan el meu ajut hauria pogut salvar-te.

Vaig preferir comprar-te aquesta indústria quan tu havies assolit, per tu sola, evitar el naufragi.

— Així, tu... — interrompé Elena.

— Sí, jo sóc qui vaig ordenar al Banc la compra del teu

—Massa tard, Ernest, per parlar d'amor...

negoci. Si me n'haguessin demanat el doble, també t'ho hauria donat. Jo volia oferir-te'l un dia com avui, que tu i jo, independents, ens poguéssim parlar amb el cor a la mà. Perdona'm aquest orgull.

Elena no respongué. Mirava enllà, perdut l'esguard en la llunyania, empesa l'ànima per un munt de sensacions diverses.

Amb tot, el seu esperit, acostumat a dominar-se, copsava fredament la situació. Massa fredament potser, i també d'aquesta singular fredor es donava compte i li dolia.